

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA BIAŁYSTOK**

z dnia 2018 r.

w sprawie nadania nazwy ulicy, położonej w Białymstoku na osiedlu nr 15 - Dojlidy.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r.poz. 994¹⁾) uchwała się co następuje:

§ 1. Ulicy położonej w Białymstoku na osiedlu Nr 15 – Dojlidy, w obrębie 21 – Dojlidy, obejmującej działki o numerach geodezyjnych: 811/3 i 811/25, oznaczony kolorem żółtym na mapie stanowiącej załącznik doniniejszej uchwały, nadaje się nazwę – **Ks. Aleksandra Tomkowida**.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Białegostoku.

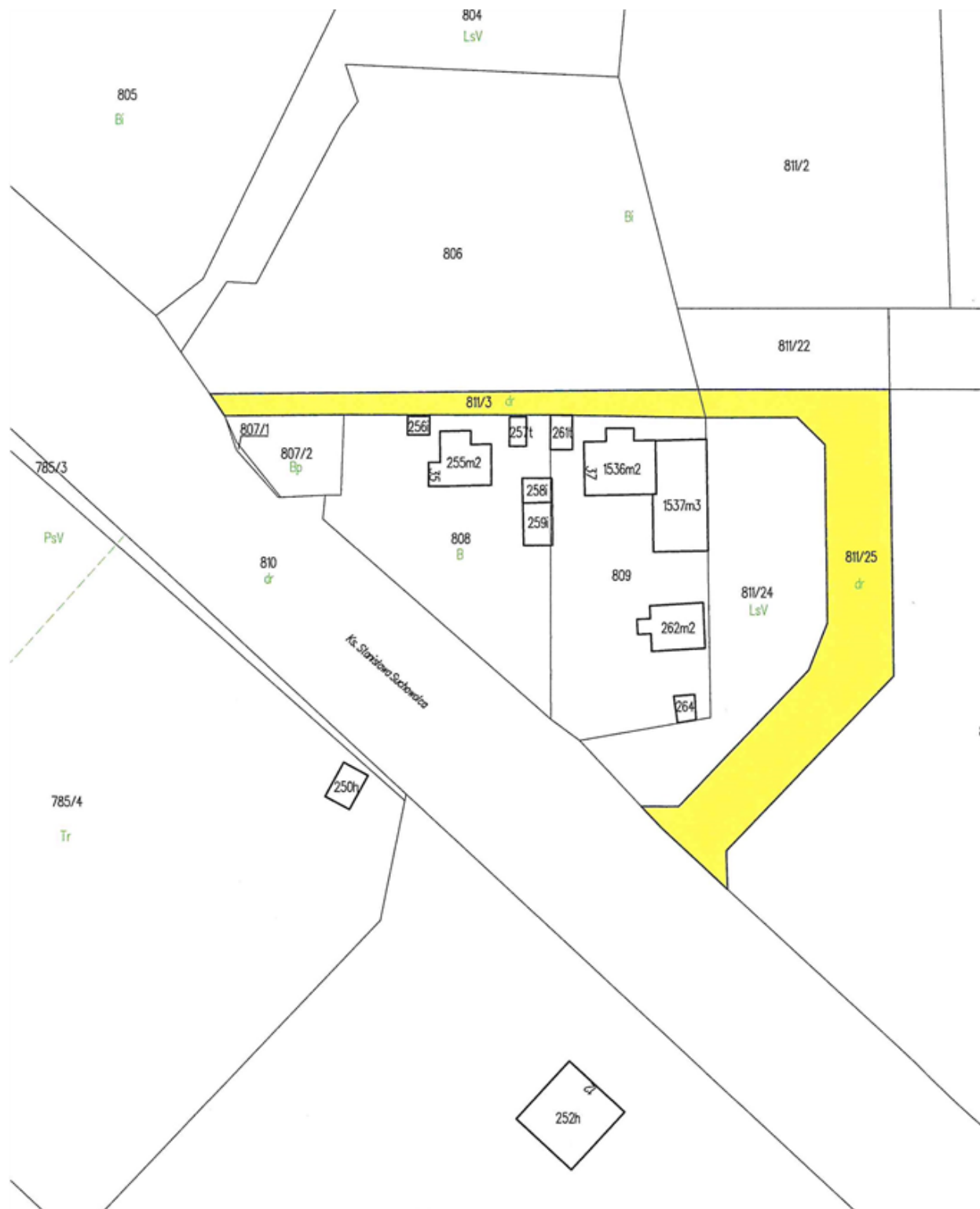
§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Mariusz Krzysztof Gromko

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, 1349 i 1432.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miasta Białystok
z dnia.....2018 r.

8

UZASADNIENIE

Ks. Aleksander Tomkowid urodził się w roku 1926. Pochodził z rodziny białych rosyjskich emigrantów, którzy po rewolucji październikowej 1917 r. znaleźli schronienie w Polsce. Jego rodzice poznali się podczas pobytu w obozie dla internowanych w Tucholi. W latach trzydziestych rodzina zamieszkuje w Warszawie.

W czasie Powstania Warszawskiego 18 letni Aleksander z ojcem trafił z ulicznej łapanki do mokotowskiego więzienia, gdzie codziennie odbywały się poranne apele z wyznaczeniem co dziesiątej osoby do rozstrzelania. Po wyjściu na wolność nigdy nie zobaczył swoich sióstr Niny i Nadziej, które zostały rozstrzelane przez Niemców podczas powstania, ani brata Anatola, który nie wrócił z robot w Niemczech.

Po wojnie ukończył prawosławne seminarium duchowne na Pradze w Warszawie i w 1952 przyjął święcenia kapłańskie. Pierwszą parafią, do której został skierowany była Jałówka, w której pełnił funkcję wikariusza. W 1953 roku jednej z parafianek, która miała wyjść za mąż za dyrektora szkoły partyjnej w Dojlidach zaproponował potajemne udzielenie ślubu. Skończyło się to przesłuchaniem na komendzie w Białymstoku i poleceniem opuszczenia Jałówki. Przez 7 miesięcy pozostawał bez możliwości pracy duszpasterskiej.

5 listopada 1953 roku ojciec Aleksander Tomkowid w wieku 27 lat, mając za sobą spory już багаż tragicznych życiowych doświadczeń objął parafię prawosławną w Dojlidach. Znajdowała się ona wówczas w opłakanym stanie. Nie miała plebanii jak też świątyni z prawdziwego zdarzenia. Nabożeństwa odbywały się w zaadoptowanej kaplicy-wcześniej grobowcu rodziny Krusensternów, budowniczych i właścicieli neoklasycystycznego pałacu w założonym przez nich parku krajobrazowym w Dojlidach. Wspólnota parafialna w roku 1919 straciła swą posiadłość z ponad 300 letnią zabytkową cerkwią i pozostałymi zabudowaniami na rzecz kościoła katolickiego. Znajdowały się one na terenie obecnej parafii rzymskokatolickiej przy ul. Stanisława Suchowolca.

Ksiądz Tomkowid z rodziną początkowo mieszkał u parafian. Swą służbę rozpoczął od uporządkowania cmentarza. W kolejnych latach po wielu perypetiach wybudował plebanię, która jego staraniami wraz z cmentarzem zostały ogrodzone w 1957 roku. Po pięciu latach starań, w 1962 r. otrzymał zgodę na remont cerkwi, w wyniku którego powstała w zasadzie nowa świątynia. Cerkiew została wyświęcona 1 sierpnia 1970 roku.

Funkcję proboszcza parafii prawosławnej św. Proroka Eliasza w Białymstoku ojciec Aleksander Tomkowid pełnił przez 26 lat do roku 1979. W następnych latach był proboszczem parafii w Łodzi i Gdańsku, gdzie zmarł w 2002. W pamięci dojlidzkich parafian pozostał jako dobry gospodarz i budowniczy.

Proponowana do nazwania ulica znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie prawosławnego cmentarza, plebanii i domu opieki w Dojlidach.